

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 003232 19 Кж
Бања Лука, 28.5.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Весне Антонић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибић, у кривичном предмету против оптуженог М.К. због кривичног дјела утаје пореза и доприноса из члана 277. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник РС“, бр. 22/00) одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Добоју и бранилаца оптуженог изјављеним на пресуду Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003232 15 К од 22.01.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 28.5.2019. године у присуству републичког јавног тужиоца Бранка Митровића, оптуженог и његовог браниоца адвоката С.Т., донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба окружног јавног тужиоца у Добоју, а дјелимично уважавају жалбе бранилаца оптуженог М.К. и у одлуци о имовинскоправном захтјеву преиначава пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003232 15 К од 22.01.2019. године тако што се општећена Република Српска са тим захтјевом упућује на парнични поступак.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмијењена.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003232 15 К од 22.01.2019. године, оглашен је кривим оптужени М.К. због кривичног дјела утаје пореза и доприноса из члана 277. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године и обавезан да на име имовинскоправног захтјева Републици Српској исплати износ од 1.120.946,34 КМ, а трошкови кривичног поступка пали су на терет буџетских средстава.

Против ове пресуде жалбу су благовремено изјавили окружни јавни тужилац у Добоју и браниоци оптуженог С.Ј.Т., адвокат из Б.Л., и Н.Б., адвокат из Б.

Окружни јавни тужилац пресуду побија због одлуке о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, са приједлогом да се жалба уважи, пресуда преиначи у одлуци о казни и трошковима кривичног поступка и оптуженом

изрекне казна затвора у дужем трајању и да се обавезе на плаћање трошкова кривичног поступка.

Браниоци пресуду побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, одлуке о кривичној санкцији и имовинскоправном захтјеву, са приједлогом да се жалба уважи, пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе (бранилац Т.) или да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење (оба браниоца).

Одговоре на жалбе бранилаца поднио је окружни јавни тужилац, са приједлогом да се те жалбе одбију као неосноване.

Одговор на жалбу тужиоца поднио је бранилац С.Ј.Т., са приједлогом да се жалба одбије као неоснована.

Код ових жалби и одговора на њих присутне странке и бранилац остали су и на сједници вијећа.

Пошто је у смислу члана 320. ЗКП РС испитао побијану пресуду у вези са жалбеним приговорима, цијенећи наводе одговора на жалбе и по службеној дужности пазећи на повреду Кривичног закона, овај суд је одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Пажљивом анализом побијане пресуде у правцу жалбених приговора бранилаца овај суд није нашао да је почињена битна повреда одредаба кривичног поступка на коју те жалбе указују. У вези приговора, који обије жалбе упућују пресуди, да је заснована на незаконитим доказима јер нису одузети на основу правилно донесених наредби, дуготрајност чувања доказа, узимање на реверс, изузимање од различитих лица и непоступање по одредби члана 135. ЗКП РС, овај суд налази да су лишени сваке реалне основе јер је поступак прибављања свих доказа проведен законито о чему је првостепена пресуда на страни 29. дала исцрпно и на подлози стања у спису засновано прихватљиво образложење, које као такво прихвата и овај суд и на њега упућује жалиоце. Што се тиче сугестије да је повријеђена одредба члана 135. ЗКП РС жалба браниоца Б. не појашњава који су то докази и зашто би требали бити отварани, а према стању списка овај суд не налази да је тако требало поступити у њиховој обради. Приговор о својству оптуженог и грешци суда да га обавезе на плаћање имовинскоправног захтјева не спада у процесну повреду, као што то жалба браниоца Т. образлаже, већ у повреду кривичног закона у оквиру које ће бити и испитан.

Жалбе приговарају да је пресуда заснована на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, посебно указујући на неприхватљивост налаза и мишљења вјештака Л.Ђ., финансијску документацију и исказе свједока који по њима немају значај који им пресуда даје. Овакав став жалби није основан јер је суд озбиљном анализом сваког од тих доказа појединачно оцијенио његов квалитет, увјерљивост и вриједност да се на њему заснује став о постојању одлучних чињеница за извођење правилног закључка о кривици оптуженог. Ови докази су међусобно повезани и у својој укупности оцијењени на правилан начин, па се и изведеном закључку суда не могу упутити озбиљни приговори који би га

довели у сумњу. Финансијска документација коју су вјештаци имали на располагању била је довољна за давање потпуног и квалитетног налаза. Међутим, што се тиче увјерљивости и прихватљивости налаза вјештака суд се правилно одређује да прихвати налаз и мишљење вјештака Ђ., јер није плод претпоставки и селективног приступа и неутемељеног давања значаја појединим документима, већ је у свему заснован на логичним и објашњивим, па тако и прихватљивим, образложењима. У свему томе супротно поступа вјештак Ч.С. чији налаз суд цијени као бескористан за разрешење кривичноправне ствари јер се бави теоретским стварима о изгледу појединих књиговодствених докумената. Оба ова налаза и њихову оцјену суд је изложио и оцијенио са разлозима прихватљивим и овом суду, па се жалиоци упућују на те разлоге из првостепене пресуде. Када се ови налази доведу у везу са исказима свједока које пресуда детаљно излаже и образлаже, а који су у кључним сегментима толико подударни да нема мјеста сумњи у њихову истинитост, онда се основаним указује да је оптужени вршио промет деривата а да би избјегао обрачун пореза лажно приказао да испуњава услове за то, што је имало за посљедицу утају пореза и доприноса што му је и била намјера. Претакање нафте по паркинзима, ливадама, сачињавање отпремница које нису потписане, испорука робе а да возачи свједоци кажу да никада нису били на тим локацијама нити тој фирми испоручивали робу, а да то стоји евидентирано у финансијској документацији, плаћање у готовини истог дана када је извршен промет или прије стварног промета, првостепени суд правилно уочава, утврђује и цијени као радње којима се врши стварање лажне слике о легалном промету а у ствари се ради о радњама које приказују такво стање ради избјегавања плаћања пореске обавезе. Сви ови искази су тако детаљно анализирани и оцијењени да се на основу њих и налаза вјештака одлучне чињенице морају прихватити као правилно и потпуно утврђене, а супротни жалбени приговори без основа.

С обзиром да није починио битну повреду одредаба кривичног поступка, а све је одлучне чињенице правилно и потпуно утврдио првостепени суд је правилно радње оптуженог правно оцијенио као кривично дјело утаје пореза и доприноса из члана 277. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС и за то кривично дјело га огласио кривим.

Оглашавајући га кривим суд је утврдио све околности од којих зависи врста и висина изречене казне и оне су правилном оцјеном оствариле утицај на изречену казну затвора. Управо казном затвора у трајању од три године и по мишљењу овог суда оствариће се у конкретном случају законом прописана сврха кажњавања. Висина утајеног пореза која вишеструко прелази висину законом прописаног износа за постојање елемената бића кривичног дјела може се цијенити као отежавајућа. Овај суд зато налази да је залагање жалбе тужиоца за строжим, као и залагање жалби бранилаца за блажим кажњавањем неосновано.

Што се тиче жалбених приговора бранилаца да суд није могао досудити имовинскоправни захтјев они су основани. Пореска обавеза се наплаћује од стране органа за контролу и наплату пореза у управном, а не у судском поступку и она не може бити предмет имовинскоправног захтјева и обавезивања оптуженог који је оглашен кривим за кривично дјело утаје пореза и доприноса у кривичном поступку. Поступајући супротно првостепени суд је повриједио одредбе члана 310. тачка г) у вези са чланом 103. став 2. ЗКП РС о имовинскоправном захтјеву,

па је правилном примјеном закона ваљало првостепену пресуду у том дијелу преиначити и одлучити као у изреци пресуде.

Нису основани жалбени приговори тужиоца у вези трошкова кривичног поступка јер је суд одлучио на основу података који су у пресуди наведени и представљају дио њене правилне и потпуне чињеничне основе, коју његова жалба не побија. То значи да се на основу правилно и потпуно утврђених чињеница у пресуди не може изводити другачији закључак о одлуци суда о ослобађању оптуженог од трошкова кривичног поступка.

Из наведених разлога ваљало је на основу члана 328. став 1. ЗКП РС жалбу тужиоца одбити као неосновану, а дјелимично уважити жалбе бранилаца оптуженог и одлучити као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибих

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић